

Tukin ja tarinan juontoa Keski-Suomesta !

Tapio Virtanen kiskoo tukkia Päijänteen rantamaisemissa Korpilahden Hyrkkölässä Tarina Metsätorpanmaasta -videon kuvauksissa 2008.

Kuvia Metsätorpanmaa -hankkeen
taipaleelta 2006-2010.

Jaakko Luoma
Metsätorpanmaa ry 2010

Kaikki alkoi Mäenpään torpassa Jämsän Vekkulassa 2003.

Salosen Eero ja Vinkki valmiina päivän kuvauksiin.

Toimittaja Jaakko Luoma piti Keski-Suomen Kirjailijatalolla kansalaisille avointa Tarinapajaa. Jämsän Vekkulassa haluttiin tehdä kyläkirja, mutta tehtiinkin ensin video "100 vuotta Vekkulassa", koska kyläläisten albumeista löytyi niin hienoja kuvia. Tässä kokoonnumme päivän kuvauksiin Salmisen Matin omistamalla Mäenpään torpalla.

Metsätorpanmaan Kansaa -näyttely 2006:

Raimo Järvinen isänsä Antin tukkireessä "Metsätorpanmaa kansaa"-näyttelyssä kesällä 2006 Korpilahden Vanhassa Pappilassa.

Ruokahalu kasvoi syödessä!

Muutkin alueen kyläyhdistykset innostuivat metsäperinteestään: perustimme Metsätorpanmaa ry:n 2006 ja lähdimme pariaksi vuodeksi keräämään metsäperinnettä tarinailloin ym. konstein Suomen Kulttuurirahaston tukemana. Syntyi hieno Metsätorpanmaan Kansaa - valokuva- ja esinenäyttely, joka on ollut viimeksi esillä kaksi kertaa kesällä 2008. Olemme keränneet yli 1 000 hienoa valokuvaa, haastatelleet n. 60 ihmistä ja julkaisseet yhden kirjan - ja pitäneet lukuisia tarinailtoja, työnäytöksiä ja talkoita. Kirja ja tarinakokoelma (cd) on tulossa.

Luokinväntöä työnäytöksessä 2006 Tikkalassa.

Kesäkuussa 2007 kokoonnuimme ”tarinatalkoisiin” entiselle Keltasuon kämpälle, jolta moni heistä aikoinaan haki perheelleen leivän. – Kuva JL.

Vuorisen Aino ajaa tukkia Korpilahden Hirvimäessä 1963. Edellisessä kuvassa Aino on Keltasuon kämpän rappusilla punaisessa takissa. Aino on yksi parhaimpia kertojiamme ja luvannut olla mukana tarinaverkossa niin kauan kuin mono nousee.

Aino Vuorinen tukinajossa Hirvimäessä 60-luvulla. Onneksi Ainin sisko Veera oli innostunut valokuvauksesta ja ehti ottaa monta korvaamattoman hienoa kuvaa isosisikostaan

"Ootahan ku ma kerron",
sanoo Karilan Eero eikä kiirettä ole...

"Tästäkin kuopasta kaivettiin aikoinaan hiekkaa ruukinraiteelle, jotta hevosta ei olisi vietättänyt kuorman kanssa liian lujaa alamäessä." Moksilainen Eero Karila opettaa perinteen kerääjää lukemaan oikein metsästä löytyviä mystisiä jälkiä. Eero on ollut korvaamaton apu ruukinraiteen ja tarinoiden jäljittämässä.

"Mä oon aina tykänny ronskista työnteosta. En mä oo koulussa häävisti pärjännykkää!"

Tapio Virtanen ja Vinkale-tyttö Korpilahdelta ovat Suomen Työhevosseuran Valtakunnan työmestareita vuodelta 1997. He ovat innolla mukana Metsätorpanmaan Tarinaverkossa - ja Metsämiesten Säätiön rahoittamassa videossa, jota Matti Salminen alakuvassa kuvaa huhtikuussa -08.

"Hirvimäen Hurjat" ovat Metsätorpanmaan Tarinaverkon taiteilijoita ja käsityöläisiä

Edellisen sivun kuvassa Jalo Pitkänen, vas, nöösiipoikana isoveljensä Sulon kanssa Metsähallituksen savotalla Korpilahden Hirvimäessä 1959. Alakuvassa hän on oikealla Metsätorpanmaa-perinnekeräyksen päättäneillä Vekkulan Ruukinajopäivillä 16.3.08. Keskellä veljensä Juha, joka tulee pitämään Tarinaverkoston kyläpajaa.

Pajapäivä Hirvimäessä 20.9.08, paikalla 150 uteliasta. Tarinaverkon käsityömestari opettaa.

Juha Pitkänen pajassa, jossa hänen isänsä ja enonsa pitivät Hirvimäen hevoset kengissä ja reet kasassa ja raudoissa. Apurina veljensä Jalo, joka myös vastaa Tarinaverkostossa kädentaitojen opettamisesta niin aikuisille kuin lapsille.

Tämä kaveri ilmaantui kutsumatta paikalle Joutsasta asti, koska hän oli kuullut, paitsi Pajapäivästä, että Hirvimäestä saa erinomaista pontikkaa.

Reijo Kettunen ja Malla-hevonen Korpilahden Tikkalasta. Reijo on hevostyöryhmämme vetäjä.

Reijo oli pitäjän viimeinen ammattihevosajuri 70-luvun alussa kolmelle hevosellaan. Nyt hän on Metsätorpanmaa-yhdistyksen sihteeri ja keskeinen vetäjä toimittaja Jaakko Luoman kanssa. Tässä hän taitaa kertoa Tikkanan koululaisille suurista puista, joita ei enää

Mukana myös Eeva-Liisa Pitkänen !

Eeva-Liisa tulee Metsätorpanmaan länsireunalta, Petäjaveden Kukkaron kylästä. Enemmän kuin nukkeleikeistä, Eeva-Liisa tykkäsi lapsena lähteä isän kanssa tukinajoon. Niinpä hän jatkaa metsäajoja Napsukka -tammansa ja miehensä kanssa edelleen. Tässä he ovat korjaamassa ylispuuta hyvin nousseen kuusentaimiston päältä.

- ja Ponkkalan Antero Vekkulasta ! (Tässä ruukkilaisnäytöksessä 16.3.08)

*Auvilan torppa Moksissa on yksi
Tarinaverkostomme solmukohtia.*

Tässä omistaja Tapio Levänen työnäytöksessä tyttärensä kanssa, taustalla entisöity torppa, jossa pidettiin kesällä 2008 kaksi tarinailtaa ja työnäytöstä, joissa Tapio kertoi papastaan Anton Auvisesta.

Anton-papan paja kiinnosti. Sen kynnyksellä Tapio kuuli monet hyvät jutut.

*”Mun kaikki harrastuksetkin liittyy mehtään!”,
sanoo entistä Hattulan kruunutorppaa
Korpilahden Sarvenperällä asuva Paavo Vehkala.*

Tässä Paavo aittansa seinälle rakennetun näyttelynsä äärellä. Se oli esille KyläKelpaa – messuilla kesällä 2008. Paavo on entinen hevosajuri, joka lähti 14-vuotiaana puunajoon, kuten muutkin seudun pojat. Ajouran jälkeen hän oli metsähallituksen metsurina - ja kaikki vapaa-aika on tietysti vierähtänyt metsästyksen parissa.

Peltoa tehtäessä syntyiikin lampi !

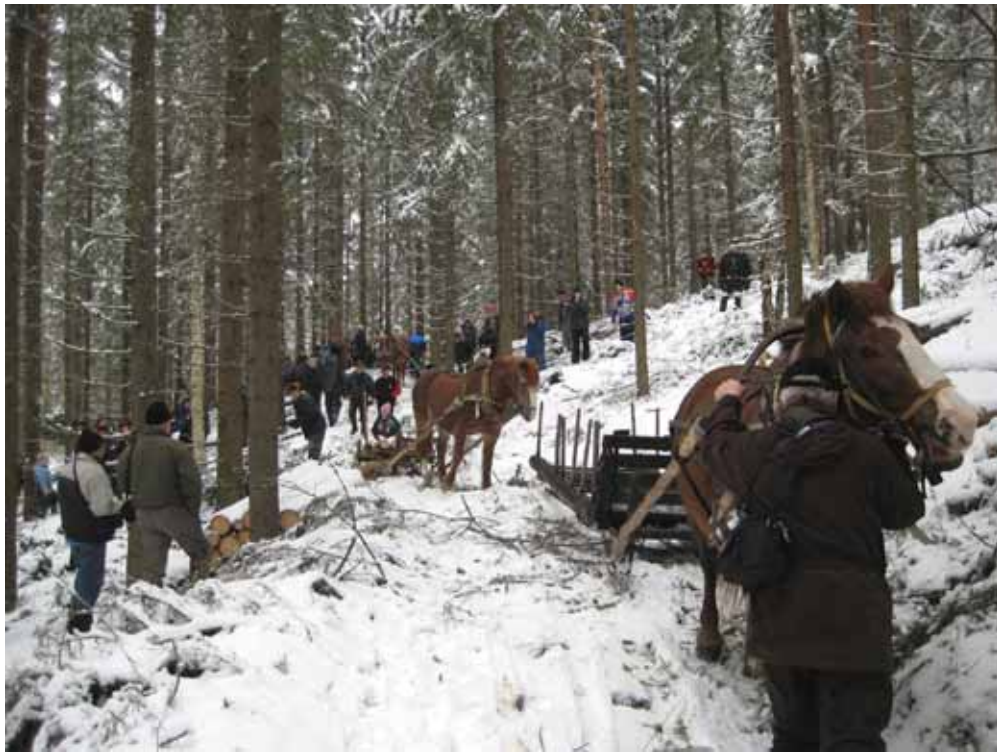
Metsätorpanmaamme jokaisen pikkupellon laidalle pitäisi pystyttää kunniataulu, niin kovan työn takana niiden syntyminen on ollut. Vekkulaan on jopa syntynyt uusi kaunis metsälampi suonajon seurauksena: Hakalan Kalle ajoi maataloustiedustelujen mukaan yli 500 kuormaa suota pelloilleen joka talvi. Lopulta suohautaan syntyi kaunis lampi, jonka reunoja Kalle vielä nosti ja teki sen rannalle saunan ja käytti korkealla olevan lammen vesivoimaa hyväkseen mm. pärehöylässä ja puimakoneessa! – Alle Kalle lampensa rannalla 30-luvulla, yläkuvassa olemme Vekkulan pienviljelijäjuhlan (kesä 2008) yhteydessä ”pyhiinvaellusmatkalla” Kallen lammella.

*Pellon Synty tarinarastillamme:
raivaus, suonajo, hakopölkky...*

Pari kuvaa vuodelta 2008:

*Metsätorpanmaa -perinnekeräyshanke päättyi 16.3.08 Jämsän Vekkulassa pidettyyn "ruukinajon" näytökseen, jota seurasi yli 500 ihmistä.
– Kuva Juhani Salonen.*

Reijo Kettunen koivunkasussa Malla-hevosellaan Metsätorpanmaa- videon kuvauksissa (Metsämiesten Säätiön tukema hanke).

Mukana myös Valleniuksen Taito, 90 v.

Taiton tuntevat yli 40 vuoden kunnallisuran vuoksi kaikki Korpilahdella. Taito syntyi valtion vuokramökkiin Ylä-Muuratjärvellä 1918. Kun perhe sai lunastetuksi paikan itselleen, ajoi taito 12-vuotiaana metsästä takana näkyvän Sivulan hirret - ja lähti parin vuoden päästä ansioajoon. Taito kertoo meille torppien itsenäistymisestä ja vähittäisestä jaloilleen pääsystä metsäajojen turvin. Alakuvassa Taito nuorena miehenä ajamassa ruukkia Muuratjärven jäälle Pekalla.

*KyläKelpaa -viikko päättyi 13.7.08
Vekkulan Pienviljelijäjuhlaan*

18.1.09 lähdimme rakentamaan siltoja yli ojien elvyttääksemme alkuvaiheessa 3-5 km:n osuuden Korpilahden Moksista Muuratjärven Hornanpohjaan tuonutta ruukinraidetta.

Metsäkylät kaupungissa – kulttuuriviikkomme 15.-21.10.2009

Avasimme ensin näyttelymme "Metsästä olet sinä syntynyt" Jyväskylän kaupunginteatterissa. Viikko päättyi koululaisten hevosretkiin: tässä Reijo Kettunen näyttää Jyväskylän Normaalikoulun oppilaille, miten syntyi massapuuristikko.

Kesällä 2010 järjestimme perinnetyökursseja näyttelymme Multialle:

Kevätyökurssilla 22.-23. toukokuuta Petäjäveden Kukkarossa opiskeltiin hevosen valjastusta ja käsittelyä sekä kyntöä, äestystä ja sonnanajoa useammankin hevosen avulla. Opettajana mm. hevosryhmämme jäsen Eeva-Liisa Pitkänen ja paikalla parisenkymmentä kiinnostunutta.

Pisteaitaa tehtiin Tikkalassa Korpiketussa 12.6.10 ja tervaa vähän aiemmin 8.5. Kuvassa Metsätorpanmaan käsityömestari Juha Pitkänen.

Metsätorpanmaan Kansaa -näyttely herätti huomiota Multiaista Satoa tapahtumassa 22.7.-1.8.010 ja Tarinailta 22.7 veti Multian pappilan väentupaan yli 100 kiinnostunutta.

